

ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๑๑๕

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง ข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหากรณีอดีตอธิบดีกรมศุลกากรท่านหนึ่ง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศุลกากรว่ารับเงินรางวัลในการจับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเรื่องดังกล่าวและมีมติไม่รับไว้พิจารณา เนื่องจากพบว่าเรื่องกล่าวหาไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป และให้สำนักงาน ป.ป.ช. ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล เนื่องจากพบว่า การจ่ายเงินสินบนและรางวัลเป็นเหตุให้เกิดปัญหาในหลายประการ ได้แก่ การเกิดพฤติกรรมบิดเบือนจากสิ่งที่ควรกระทำ (Moral Hazard) โดยมุ่งเน้นปฏิบัติงานเฉพาะงานที่มีเงินรางวัลหรือผลตอบแทนสูง ๆ หรือละเลยการปฏิบัติงานที่มีรางวัลหรือผลตอบแทนต่ำหรือไม่มีผลตอบแทน ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาการทุจริต ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคและความไม่เป็นธรรมในระบบการทำงานของข้าราชการที่กลุ่มหนึ่งได้รับผลตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่สูงกว่าข้าราชการอื่น ทั้ง ๆ ที่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และให้จัดทำข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

/๒. ความเร่งด่วน...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบน และรางวัลต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงาน โครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลโดยมิชอบด้วยกฎหมายและการแสวงหาผลประโยชน์ โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ในการสร้างพยานหลักฐานเท็จในการเบิกจ่ายเงินสินบน และเงินรางวัล ส่งผลกระทบทำให้ประเทศสูญเสียโอกาสทางเศรษฐกิจ และสูญเสียรายได้จำนวนมาก รวมทั้ง ทำให้ภาพลักษณ์ด้านการทุจริตคอร์รัปชันในเวทีนานาชาติตกต่ำด้วย การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การจ่ายเงินสินบนและรางวัลอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และเป็นธรรม จะช่วยยกระดับการดำเนินงาน ของภาครัฐในการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ การบังคับใช้กลไกทางกฎหมายด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต อันจะนำไปสู่การช่วยสร้างภาพลักษณ์ของประเทศในสายตาผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนนักลงทุน และนักธุรกิจต่างประเทศ และยกระดับค่าคะแนน CPI ให้ดีขึ้นได้

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๕๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัลและให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะ ต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

/ (๑) ปรับปรุง...

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใด ที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้”

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นควรมีข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันมิให้จ่ายเงินรางวัลให้แก่บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจับกุมการกระทำความผิดให้ได้รับเงินรางวัล และความเหมาะสมของอัตราส่วนแบ่งเงินรางวัล

๑. ให้กระทรวงการคลัง ศึกษาวิจัยความจำเป็นในการให้มีเงินรางวัลเพื่อตอบแทน การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และความเป็นไปได้ในการใช้ช่องทางตามระบบการกำหนด ค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ แทนระบบการจ่ายเงินรางวัลจากเงินค่าปรับที่ได้รับ เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเสมอภาคในระบบราชการมากยิ่งขึ้น

๒. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการจ่ายเงินรางวัล ให้กระทรวงการคลังพิจารณาดังนี้

๒.๑ ทบทวนหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรางวัลให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ การปฏิบัติงาน

๒.๑.๑ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้จ่ายเงินรางวัลกรณีใดบ้าง เช่น กรณี ที่เหตุอันเสี่ยงอันตราย หรือมีเหตุอันสมควรเท่านั้น

๒.๑.๒ กำหนดขอบเขตบุคคลที่มีสิทธิรับส่วนแบ่งเงินรางวัล โดยเน้นที่การมีส่วน ร่วมโดยตรงในการจับกุม เช่น เป็นผู้จับ ร่วมจับ สืบจับ ตรวจพบการกระทำความผิด ร่วมวางแผนหรือร่วม ดำเนินการเป็นสำคัญ

๒.๒ พิจารณาปรับปรุงบัญชีอัตราส่วนแบ่งเงินรางวัลให้เหมาะสม สะท้อนการมีส่วน ร่วมและผลการปฏิบัติงานมากกว่าระดับตำแหน่ง เพื่อป้องกันการมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) และลดการใช้ดุลยพินิจโดยหัวหน้าส่วนราชการ โดยอาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา อัตราส่วนแบ่งเงินรางวัลที่เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ เห็นควรให้มีการนำเงินที่ได้จากการจับกุมการกระทำความผิดของกรมศุลกากร นำส่งเข้าคลังโดยตรงก่อน เมื่อการพิจารณาคดีเป็นที่สิ้นสุดแล้ว จึงจะทำการเบิกจ่ายเงินรางวัลให้แก่ผู้ได้รับ ต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเบิกเงินรางวัล

๒.๔ ให้มีการนำเงินได้จากเงินรางวัลนี้ ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ด้วย และอาจกำหนดอัตราการคำนวณภาษีเงินได้จากเงินรางวัลจากการจับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมาย

/ศุลกากร...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

บุคลากร ในอัตราขั้นบันไดตามจำนวนเงินรางวัลที่ได้รับด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หากต้องมีการแก้ไขกฎหมายใดเพื่อให้เกิดการนำเงินรางวัลมารวมคำนวณภาษี ก็ให้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายเหล่านั้นด้วย

(๒) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบงานของกรมศุลกากร เพื่อเป็นมาตรการเสริมในการแก้ไขปัญหาเรื่องการจ่ายเงินสินบนและรางวัล และแก้ไขปัญหาการทุจริต

๑. ให้กรมศุลกากรจัดทำ “ฐานข้อมูลกลาง” เกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนและรางวัลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ และให้จัดทำข้อมูลเชื่อมโยงถึงที่มาที่ไปของรายการจับกุมการกระทำความผิด รายการทรัพย์สินที่นำไปสู่การจ่ายเงินสินบนและรางวัล เพื่อประโยชน์ในทางสถิติและการตรวจสอบทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนด้วย

๒. ให้กรมศุลกากรจัดทำระบบ/ วิธีการลงบัญชีการจ่ายเงินสินบนและรางวัล โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน และให้มีการรายงานการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงาน โดยให้ด่านศุลกากรเป็นหน่วยจัดทำรายงานการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ และรายงานผ่านสำนักงานศุลกากรภาค ที่มีหน้าที่ดูแลด่านศุลกากรพื้นที่ มายังกรมศุลกากรตามลำดับขั้นตอน และเปิดเผยผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลการจ่ายเงินสินบนและรางวัลตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อสร้างความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติหน้าที่ของกรมศุลกากร และเป็น การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารราชการที่ดีของหน่วยงานภาครัฐด้วย

๓. ให้กรมศุลกากร พัฒนาระบบการตรวจสอบและเฝ้าระวังความผิดปกติ ในการดำเนินการจับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร โดยเฉพาะในพฤติการณ์การจับกุมรูปแบบซ้ำเติม และจัดให้มีระบบการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร

๔. มอบหมายให้กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากร หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาและมีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากรรายงานผลการขับเคลื่อนมาตรการเสนอต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นประจำทุกปีด้วย (รายละเอียดมาตรการฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๒ (ริชญา)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔

www.nacc.go.th

QR Code โฟล်ทึงสือน้าส่ง พร้อมสิ่งทึงส่งม้าด้วย

“ซื้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”